

station; „maar zij is toch in Suriname nog steeds niet van eenige beteekenis.” Zooals meer. Nu en dan worden de teleurstellingen even aangeraakt, de cacao, de bakoven, de katoen, de balata.

Daarna bereiken we de vezels; onverklaard blijft wat „een nog grootere *drijfkracht* is waardoor de bruine kapok boven de Java-kapok staat (23). Dat de Indianen hangmatten „vlechten” van de katoenplant (bedoeld is het katoen) kan juist zijn; over de hangmatten der Karaïben vertelt de *Encycl.*, 106, 1e kol. bovenaan; nu volgen de balata, stroohoeden, houtsoorten (uitvoer hout in 1928 / 318.000), letterhout, mora, bijlhout, lokus en basra lokus, salie, roode kabbes, groenhart, purperhart, bruinhart: Suriname is rijk aan veel fraaie houtsoorten; ook nuttige die weerstand bieden aan den paalworm.

Onder den grond ligt het bauxiet en het goud. In de vitrines vindt men het bauxiet in de volgende stadia van bewerking: bauxiet, ijzerarm en ijzerrijk, twee soorten die afzonderlijk worden gehouden, omdat zij bij de bewerking tot aluminium een andere behandeling ondergaan; verder het erts zooals het uit den trommel komt, het erts uit den verzamelbak, uit de sorteerdere, erts en afval uit de wasschers, ten slotte gedroogd erts. De geheele bewerking is in den gids beschreven. Uitvoeriger nog spreekt het boekje over het goud; de terreinen waar goud wordt ontgonnen zijn opgenoemd, en hun ligging wordt aangewezen. „Slechts op enkele plaatsen is voldoende goud in den bodem voor een loonend grootbedrijf ¹⁾, en de goudexploitatie wordt bijna uitsluitend in kleinbedrijf uitgeoefend.” Dit is jammer, maar het feit eischt niet het gebruik van zulke leelijke woorden. Later lezen we, dat de Liberia-koffie „produceert haar oogst gedurende een grooter deel van het jaar.”

De rijst heeft alleen beteekenis voor den kleinen landbouw; omstreeks 1915 begon de kultuur zich uit te breiden, de opbrengst in 1912 2700 ton, bedroeg in 1929 15.000 ton; de lokale behoefte wordt door deze hoeveelheid ongeveer gedekt, en soms is er een overschot voor uitvoer. „Een zwak punt van de rijstkultuur is, dat de rijst meest wordt geplant op niet-irrigeerbare gronden en dus afhankelijk is van den regenval”. Dat is een kwaad ding.

¹⁾ Hier zij, onder voorbehoud, aangeteekend dat — volgens berichten in de Surinaamsche bladen, ook overgenomen in Nederlandsche bladen — de ingenieur Savitsky van meening is, dat Suriname een van de rijkste goudlanden der wereld mag heeten. Hij vond o. m. een rif dat voldoende goudhoudend kwarts bevat voor jaren machinalen arbeid op groote schaal. (Zie „*Het Koloniaal Weekblad*” van 27 Febr. 1930, blz. 104).